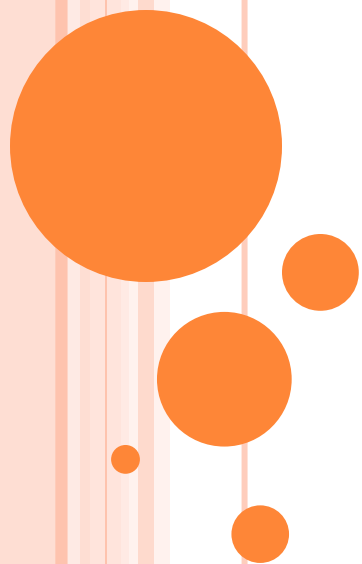

نظریه های یادگیری

محتوای جلسه

نظریه های یادگیری

- نظریه شرطی شدن کلاسیک – قوانین یادگیری
- نظریه شرطی شدن وسیله ای اسکینر
- نظریه یادگیری کرت لوین
- نظریه کلمن
- نظریه یادگیری گشتالت
- نظریه یادگیری معنی دار آزوبل
- نظریه شناختی اجتماعی (نظریه یادگیری مشاهده ای)

ماهیت یادگیری

اصول یادگیری

عوامل مؤثر بر یادگیری

موانع یادگیری

نظریه های یادگیری

- تعریف نظریه: تعبیر و تفسیر حوزه یا جنبه ای از شناخت
- نظریه ها یادگیری: کوشش خلاق در جهت تبیین یادگیری و دلایل ایجاد آن است.
- قوانین یادگیری: چگونگی یادگیری را مشخص می کنند.
- نظریه ها یادگیری : چراهای یادگیری را روشن می کنند.
- مهمترین فایده نظریه های یادگیری:
- در درک و فهم مسائل یادگیری به ما کمک می کنند.

انواع نظریه های یادگیری

یادگیری بین

۱- نظریه های ارتباطی یا محرک - پاسخ ←
محرک و پاسخ ارتباط برقرار می کند.

به این ارتباط:

○ پیوند محرک پاسخ

○ عادت

○ شرطی شدن پاسخ ها می گویند.

۲- نظریه های شناختی ←
یادگیری مطالعه روش هایی است که
از طریق آن شناخت انسان به وسیله تجربیاتش دستخوش تغییر می شود

انواع نظریه های یادگیری

- نظریه شرطی شدن کلاسیک
- نظریه شرطی شدن وسیله ای اسکینر
- نظریه یادگیری کورت لوین
- نظریه کلمن
- نظریه یادگیری گشتالت
- نظریه یادگیری معنی دار آزوبل
- نظریه شناختی اجتماعی (نظریه یادگیری مشاهده ای)

نظریه یادگیری شرطی شدن کلاسیک

- توسط پاولوف در قرن بیستم
- پاسخ غیر شرطی : پاسخ فیزیولوژیک : ترشح بزاق در برابر بوی غذا
- پاسخ شرطی: پاسخی در برابر یک علامت : ترشح بزاق در برابر صدای زنگ
- از روش های شرطی سازی کلاسیک می توان جهت کمک به افراد در جهت رشد واکنش های عاطفی استفاده کرد.
- مثل تبدیل بدبینی به خوش بینی
- تشویق بچه ای که از دندانپزشکی می ترسد.
- کاربرد در فرآیند یادگیری :
- - ایجاد انگیزه در یادگیرنده
- نشان دادن نتایج سودمند ناشی از یادگیری

○ ثورندایک بر اساس پاسخ شرطی ۳ قانون یادگیری را ارائه دادند:

➤ قانون آمادگی

➤ قانون تمرین

➤ قانون اثر

قوانین یادگیری : قانون آمادگی :

○ هر فراگیرنده ای باید از لحاظ روانی و ذهنی آمادگی یادگرفتن داشته باشد.

بدون میل به یادگیری:

➤ نه فرد به جستجوی اطلاعات می پردازد

➤ نه مربی می تواند مجبور به یادگیری نماید.

○ قبل از یادگیری یادگیرنده باید برای یادگیری برانگیخته شود.

قوانین یادگیری : قانون تمرین

تکرار يك محرك و پاسخ آن اثر تقویت کننده دارد که بستگی دارد به :

➤ سودمندی

➤ و لذت حاصل از آن تجربه

○ تکرار يك عمل انجام کار در وقت کمتر و کیفیت بهتر تبدیل به رفتار

2 نوع تمرین وجود داشت:

➤ باز کردن درب قفس برای رسیدن به غذا

➤ دسترسی به غذا به عنوان يك محرك

قوانین یادگیری : قانون اثر

اگر تداعی بین یک محرک ویژه و پاسخ آن ارضاءکننده باشد:

○ تقویت رابطه محرک - پاسخ

اگر نتیجه عمل دردناک باشد: ضعیف شدن رابطه

نظریه یادگیری شرطی شدن وسیله ای اسکینر

- فراگیرنده به شرطی یاد می گیرد که رفتار ناشی از یادگیری موجب دریافت پاداش شود.
- پاداشی برای امری خاص داده می شود
- آزمایش روی کبوترها: برای هر کاری که یاد می گرفتند، پاداش داده می شد.
- مربی باید اطمینان دهد که فراگیرنده از یادگیری سود می برد.

مثال:

- آموزش مسائل بهداشتی باید بلافاصله با عرضه خدمات و امکانات باشد.

نظریه کورت لوین

یادگیری : انجام دادن امور بهتر از قبل

طبق این نظریه یادگیری 4 مرحله دارد:

1. تغییر در ساختار شناختی: مغز مطالب را می شناسد و در مغز تغییر ایجاد می شود.
2. تغییر در انگیزه: تمایل موافق یا مخالف نسبت به مطلب
3. تغییر در تعلق به گروه: اگر جامعه یا گروه نسبت به مطلبی علاقه نشان دهد فرد آن را می پذیرد
4. کسب کنترل ارادی در سیستم ماهیچه ای بدن: اگر در اثر یادگیری قبلی

نظریه یادگیری کلمن

۳ نوع یادگیری:

۱- یادگیری از طریق اطاعت:

- از روی اجبار برای خشنودی مربی
- بدون شناخت هدف و بدون فرآیند ذهنی استدلال و درک موضوع
- یادگیری ناقص

۲- یادگیری به وسیله تقلید:

- در کوشش برای پیروی از اعمال دیگران
- اگر دوستان کاری انجام دهند فرد نیز انجام می دهد
- مثل یادگیری کارهای مختلف در کودکان

۳- درون سازی:

- فرد قبل از یادگیری در مورد آن فکر می کند.
- سودمندی رفتار را بررسی می کند.
- پس از اطمینان آن را فرا می گیرد.

نظریه یادگیری گشتالت

- ادراک ذهنی : یک کل سازمان یافته از تعدادی محرک دریافتی با یکدیگر است.
- ادراک به صورت جدا از هم اتفاق نمی افتد.
- بلکه از طریق همه حواس اتفاق می افتد
- کاربرد این نظریه :
 - استفاده از وسایلی که در شکل دهی تصور ذهنی موثر است مثل:
 - سمعی بصری، تصاویر نمودارها، چارت ها پوسترها

نظریه یادگیری معنی دار آزوبل

- یادگیری معنی دار یعنی فرد مطالب آموخته شده را جدید را به مطالب قبل ربط دهد.
- اگر مطلب به هیچ عنوان قبل ربط دادن نباشد: یادگیری غیر معنی دار) طوطی وار)
- کاربرد: مربی باید مطالب جدید را به آموزه های قبلی فراگیران ربط دهد.

نظریه شناختی اجتماعی آلبرت بندورا

- یا نظریه یادگیری مشاهده ای
- طبق این نظریه: هر چیزی را که بتوان با تجربه مستقیم آموخت می توان با مشاهده مستقیم نیز آموخت.
- انسان می تواند از مشاهدات خود الگو برداری کند.
- اهمیت روابط اجتماعی و تأثیر آن در یادگیری انسان
- کاربرد : استفاده از وسایل کمک آموزشی فیلم و اسلاید به عنوان الگوی رفتاری

ماهیت یادگیری

○ یادگیری زمانی اتفاق می افتد که اطلاعات دریافتی این مراحل را طی کنند:

۱- فراگرفتن: کسب اطلاعات

۲- نگهداری: به یادسپاری و نگهداری اطلاعات در مغز

۳- یادآوری: به یاد آوردن مطالب:

○ بازشناسی: تشخیص دهد که مطلب را می شناسد یا نه

○ بازخوانی: به طور کامل مطلب را از حافظه فرا خواند

اصول یادگیری:

- در موارد زیر یادگیری آسان تر می شود:
 - ۱- اگر یادگیری به علت نیاز فراگیران باشد.
 - ۲- اگر یادگیرنده به پاداش برسد.
 - ۳- اگر یادگیرنده مفاهیم بنیادی را فراگیرد.
 - ۴- اگر موارد یادگیری به صورتی جزئی از کل بیان شود.
 - ۵- اگر موارد جدید در ارتباط با آموخته های قبلی باشد.
 - ۶- اگر یادگیری از آنچه که فراگیرنده فعلاً قادر است انجام دهد شروع شود.
 - ۷- اگر موارد یادگیری برای یادگیرنده واضح باشد.
 - ۸- اگر یادگیری بلافاصله مورد استفاده قرار گیرد.
 - ۹- در یادگیری شرکت فعال یادگیرنده ضروری است.
 - ۱۰- یادگیری بیشتر از طریق مکانیسم های تداعی معنی صورت می گیرد.
 - ۱۱- برای یادگیری باید آن را با تکرار تقویت نمود.

عوامل مؤثر بر یادگیری

- ارزش ها، فرهنگ
- آمادگی فیزیکی و جسمی
- آمادگی روحی
- آمادگی تجربی
- محیط فیزیکی

۱- ارزش ها

- ارزش ها و عقاید و رفتارها متأثر از عوامل فرهنگی اند.
- عقاید هر فرهنگ سبب ایجاد یک چارچوب برای رفتارهای فرد می شود.

• فرهنگ های مختلف سبب :

➤ ارزشهای مختلف

➤ الگوهای زندگی مختلف

➤ رفتارهای بهداشتی مختلف

- در محیطهای بالینی رفتارهای فرد نشان دهنده ارزش های فرهنگی
- عدم اطلاع پرستار از ارزش های فرهنگی سبب: سوء تفاهم و عدم همکاری بیمار

عدم بهبودی
بیمار

➤ ارزش ها سبب اثرات مثبت یا منفی بر آمادگی یادگیری.

۲- آمادگی فیزیکی

- عامل مهم در یادگیری
- عدم آمادگی فیزیکی ← بی اثر شدن اقدامات آموزشی

مثال:

- آموزش به فرد دچار تنگی نفس یا درد

۳- آمادگی روحی

- تأثیر بر انگیزه بیمار در یادگیری
- تا بیمار به یادگیری احساس نیاز نکند، یادگیری بی فایده است.
- باید در بیمار احساس نیاز ایجاد کرد.
- برای آمادگی روانی در بیمار باید اقدامات پرستاری خاص صورت گیرد.
- مثال:
- در صورت اضطراب رفع اضطراب

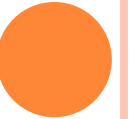
۴- آمادگی تجربی

- اشاره به تجارب قبلی و مشابه یادگیرنده دارد.
- تأثیر بر توانایی یادگیری فرد
- افراد دارای تجربه کم یادگیری مشکلات بیشتری در یادگیری دارند.
- سابقه شکست در یادگیری ————— ← افزایش مشکل در یادگیری
- آمادگی تجربی و آمادگی روانی ارتباط نزدیک دارند.

۵- محیط فیزیکی

- گرما
- نور
- سرو صدا
- زمان
- مدت زمان آموزش

○ عوامل موثر بر محیط روانی آموزشی:

1. احترام به شخصیت فرد
2. آزادی بیان
3. شرکت در تصمیم گیری و احساس مسئولیت در برنامه ریزی
4. تعیین اهداف و فعالیت های ارزشیابی

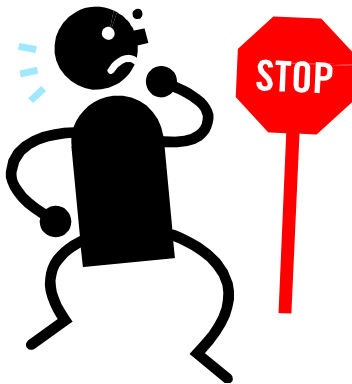

موانع یادگیری

فشار جسمی و روحی سبب: کاهش دامنه توجه و کاهش ظرفیت یادگیری

گاهی خود پرستارمانع است مثلاً:

- بررسی نامناسب بیمار از نظر آمادگی
- برنامه ریزی نامناسب
- ارائه محتوا با شتاب و عجله
- عدم تفهیم مطالب
- ارتباط ندادن مطالب به هم
- بیان متناقض
- عدم بازخورد مناسب
- عدم ارزشیابی

حیطه ها و سطوح یادگیری

- شناختی
- عاطفی
- روانی حرکتی

حیطه شناختی

- 1- آگاهی
- 2- ادراک
- 3- کاربرد
- 4- تجزیه و تحلیل
- 5- ترکیب
- 6- ارزشیابی و قضاوت

حیطه عاطفی

- 1- مواجهه با موضوع
- 2- پاسخ دادن
- 3- ارزش گذاری
- 4- سازمان دهی
- 5- تبلور شخصیت

حیطه روانی - حرکتی

1- آمادگی و تقلید

2- اجرای مستقل

3- سزعت و دقت

4- هماهنگی حرکات

5 – عادی شدن

